

Nemes Nagy Ágnes:
Felicián vagy a tölgyfák tánca

– Ata! – kiáltotta Péter. Az akácfa mindjárt össze is rezdült. Felborzolta a leveleit, sőt még az ágait is lóbálni kezdte.

– Ssss – suttogta Ata, az akácfa. – Mit kiabálsz? Mondtam már, hogy ne kiabálj. Azt nem szeretem.

– De hiszen nem hallja senki – mondta Péter. – Már este van.

– Először is még nincs este – zizegte Ata. – Villamosok csöngetnek, emberek sétálnak, autók szaladgálnak. Te pedig tülkölsz, mint egy autóbusz. Másodszor: egy beteg kisfiú ne kiabáljon, mert még jobban megfájdul a torka. Harmadszor... harmadszor pedig már mondtam, hogy ne kiabálj.

– De Ata, tudod te jól, hogy miért kiabálok. Hiszen ma éjszaka jön, igenis, ma éjszaka jön Felicián!

Az akácfa megrázkódott. Még szinte-szinte a törzse is megcsavarodott, amint elfordult Pétertől, úgyhogy csak a levelei fonákját mutatta feléje. Péter megijedt egy kicsit. Ilyennek még sosem látta Atát, amint lefelé bámult rá az ablakból. Mert Péter nem felfelé nézett az akácfára, hanem lefelé nézett rá, a harmadik emeletről, egyenesen az ágyából. Így beszélgettek Atával, a nyitott ablakon át, mióta Péter beteg volt. Sok mindent mesélt Ata Péternek, madarokról, villámhárítókról, repülőgépekről; ismert fecskét, vakondokat, két autóbuszkalauzt – Atának nagy volt az ismeretsége. Egyről azonban nem mesélt. Soha. Egy szót sem. Feliciánról.

Péter jobbnak látta, ha elhallgat. Összekuporodott az ágyában, úgy nézett ki az ablakon. Látta a rétet. Ez nem volt igazi rét, csak egy nagy telek két bérház között. De azért rétnak hívták. Péter jól ismerte a rétet. Ide járt labdázni a barátaival, amikor egészséges volt. Mert elől el volt kerítve a rét, de hátul be lehetett menni. Hát persze hogy be lehetett menni. Az ember csak balra fordult azon a kis földes úton, és máris bemehetett a rétre. Péter nézte, nézte a rétet, most estefelé már nem játszott ott senki, ő meg – mikor is játszott a réten utoljára? Csak az az öreg cseresznyefa állt a túlsó oldalon (Móknak hívták általában), itt meg, az ablak alatt, Ata. Ata, aki hátat fordított neki, úgy könyökölt rá a kerítésre. Mert Ata kint állt az utcán, a rétre csak behajlott, de azért ő volt a legnagyobb akácfa az egész környéken.

Péter elővette Jankót, a nyulat, és kitette az ablakpárkányra. Jankó szürke bársonyból volt, a füle belül rózsaszín. Nem volt különösebben nagy termetű. Úgy is lehetne mondani, hogy Jankó kicsi volt. Például belefért Péter pizsamazsebébe.

De azért nagyon helyes kis nyúl volt. Péter már régen bemutatta Jankót Atának, sőt Ata adott tanácsot, hogy mit csináljon Jankó bal lábával, amikor kiharadt, és hullani kezdett belőle az az izé, morzsalék. Hogy tömje be papírral. Péter betömte. És Jankó lába megint szép kerek volt. Jankó ült az ablakpárkányon.

– Nézd, Ata – kezdte Péter suttogva. – Először is: én nem akarok semmi rosszat. Mindenki tudja már, hogy van valami Feliciánnal. Másodszor: nézd meg Jankót. Ő nagyon-nagyon szeretné tudni, hogy ki is az a Felicián. Harmadszor... harmadszor pedig már mondtam, hogy én nem akarok semmi rosszat. Ata mormogott, zizegett. Aztán égnek emelte két ágát, és belemotyogta egy magas neonlámpába:

– Csak tudnám, hogy kitől hallotta! Csak tudnám!

Péter legszívesebben azt felelte volna: „Még a verebek is csiripelik.” De lenyelte. Nem akarta bemártani a madarakat.

– Itt van Jankó – suttogta. – Jankó, a nyúl. Hogy ilyen szép fülű nyulat még nem láttál. Itt ül az ablakpárkányon, és nem hagy engem békén. Hogy ő nagyon-nagyon, de rettentően szeretné tudni, ki az a Felicián. Igaz, Jankó?

– I-gen – mondta Jankó egészen vékony hangon.

– És hogy nem bírja ki, ha nem látja, mi lesz ma éjszaka. Kibírod, Jankó?

– Ne-em – mondta Jankó egészen vékony hangon.

Ata hirtelen odahajolt az ablakhoz.

– Igazítsd meg a kendőt a nyakadon! – ripakodott rá Péterre. Péter hátrahőkölt, és gyorsan megigazította a nyakán a borogatást. Aztán Jankó borogatását is megigazította.

– Úgy – mondta Ata. – Hát ide figyelj! De ha valami baj lesz a dologból, ne engem okolj. Először is tudd meg: Felicián nincs.

Oldd meg az 1. feladatot!

– Nincs?

– Nincs.

– Hát akkor...

– De volt. Volt Felicián. Felicián nagy volt és gyönyörű. Magas, erős, talpig zöld. Felicián tölgyfa volt. De ez régen volt, réges-régen. Felicián már nem él, Felicián kidőlt. Másodszor: hogy mi lesz ma éjszaka itt az ablak alatt, és annak mi köze Feliciánhoz, azt majd meglátod. Félig behajtod az ablakot, és nem szólsz egy kukkot sem. De jól vigyázz, nagyon vigyázz, ha megmoccansz, baj lesz belőle!

– Ata! – sikította Péter. – Drága Ata! Köszönöm, köszönöm! Mondd, Jankó, te is: köszönöm. (Kö-szö-nöm.) Majd meglátod...

– Harmadszor pedig – folytatta Ata –, harmadszor... – Megakadt a beszédben.

– Harmadszor? – kérdezte Péter.

– Harmadszor... Nincs harmadszor! – mordult fel Ata. – Mindig összezavarod az embert a visítózásoddal. Az a fő, hogy csendben maradj, hogy ne vegyen észre senki.

És amikor Ata azt mondta: csendben maradj, egyszerre csönd lett. Olyan csönd, amelyet Péter még sohasem hallott. Villamos, autóbusz, járókelő eltűnt az utcáról, csak az autók sorakoztak fél oldalukkal a járdaszélen, némán, mintha elromlott játékautók volnának. Csak egy balkáni gerle moccant meg az egyik háztetőn, csak Rojt bácsi kalapos műhelyében villantak meg a kalapfejek. És sötét is lett, pedig égtek a neonlámpák, világos-sötét félhomály. Mintha egy óriási tálból nyári ködöt borítottak volna az utcára. Akkor valaki felnevetett.

– Höhöhö – nevetett ez a valaki reszelősen. És Péter látta az ablakszárny mögül, amint az öreg cseresznyefa (Móknak hívták általában) a rét túlsó felén lassan-lassan megmozdul, kihúzza egyik gyökerét a földből, aztán a másik gyökerét és még egyet és még egyet (összesen négyet), sok-sok apró gyökérszállal együtt, és imbolygó járással áthullámszik az innenső oldalra. Péter hátrahúzódott. De nem kellett félnie, a cseresznyefa a kerítéshez ment. Addigra már – jaj, mért nem figyeltem! – Ata is kint volt a földből, hosszan nyújtóztatta a gyökereit, és kényelmesen rákönyökölt a kerítésre.

A cseresznyefa odaért (ez olyan féloldalas, rokkant cseresznyefa volt), és jóízűen megropogtatta Ata ágait.

– Hogy és mint, rokon? – kérdezte.

– Úgy-úgy – válaszolta Ata, és összenevettek. De addigra már mindenünnen hallatszott a sustorgás, a rét bejáratánál, ott hátul a földes úton megjelent három-négy vadgesztenyefa, a cseresznyefa eléjük baktatott, jó estét, rokonok, jó estét, azok meg előrejöttek, üdvözölték Atát, régi ismerősök voltak a szomszéd utcából. És jöttek már a fenyők is, magasak voltak, majdnem feketék, mögöttük két szőke, még náluk is magasabb jegenye, ikerpár.

– Szép idő van – mondta egy ezüstoffenyő.

– Szép Felicián-éjszakánk lesz.

– Csakugyan szép – válaszolta az egyik jegenye, és lehajolt az ezüstoffenyőhöz. – Köszönet a házigazdáknak, hogy felajánlották ezt a szép, tágas rétet. – A cseresznyefára mutatott és Atára.

– Szép, tágas rét... – mordult közbe egy vörösfenyő. – Ez csak egy telek. Egy nyavalyás városi telek két bérház között. Ez nektek rét! Amikor én még a hegyoldalban álltam, és fújt a szél, és végigláttam a fél világot... És még hegyi törpék is bújócskáltak az ágak között...

De nem folytathatta, mert jöttek a többiek. A fűzfakisasszonyok, derékig érő hajjal, az aranyzöld hársfák, a vékony nyírfák, szinte repülve, a pompás világító bükkök, és mikor behullámzott két hatalmas platán – előlről zöld a levelük, hátulról fehér és puha, mint a szarvasbőr –, a fűzfakisasszonyok felkiáltottak: nahát!

Már sokan voltak, bent is, kint is, mert a bokrok és a sarjűfák csak kintről nézték az ünnepet, a kerítéshez tapadva.

Jött egy csoport nyárfa és mögöttük egy fűben bujdokló öntözőcső. Be is jutott volna a rétre, ha az egyik őr, egy fekete égerfa, fel nem kiált:

– Hohó! Megállj! Mit akarsz itt, te öntözőcső?

– Én nem vagyok öntözőcő – sziszegte az öntözőcső. – Én gyökér vagyok.

– Dehogyan vagy te gyökér, amikor öntözőcső vagy! Melyikötök gyökere ez az öntözőcső? – kérdezte az égerfa. A nyárfák vihogtak, és kapkodták a gyökereiket.

– Nem vagyok cő! Nem vagyok cő! – kiabálta a fűben bujdokló öntözőcső. – Gyökér vagyok! Nézzétek, hogyan tudok tekeregni! – és tekergett. De azért az égerfa megfogta, és kirakta a rétről.

– Maradj nyugton, fűben bujdokló öntözőcő... akarom mondani, cső. Ez Felicián-éjszaka. Még széttaposunk véletlenül. Kár volna érted.

– Igasszágtalanság... – motyogta a cső.

De már jött is két juhar, alacsonyok voltak, zömökek és gyorsak.

– Itt vagyunk – hadarták. – Megkezdődött már az ünnepség? Hol a Tölgy? Itt a Tölgy? Mikor jön a Tölgy?

– Hát ti kik vagytok? – csodálkoztak a fűzfakisasszonyok. – Hiszen ti nem is a környékről...

– Nem, nem. Messziről jöttünk. Mi vagyunk a nagykorúti küldöttség. Most jöttünk, metrón.

– Metrón?

– Metrón. A mozgólépcsőn le, aztán úgy ferdén, rézsút be az utolsó kocsiba. Nem olyan egyszerű. De végül is sikerült.

– Nahát! – kiáltották a fűzfakisasszonyok.

Kiáltásuk beleveszett a zúgásba. Mert most zúgni kezdtek a fák, mintha egy kis vihar támadt volna, mindenki oldalt húzódott, lombról lombra, levélről levélre csusszant a sustorgás:

Oldd meg a 2. feladatot!

– A Tölgyfa! Itt a Tölgyfa!

És csakugyan ott volt a Tölgyfa. Ott állt a rét szélén, némán a sustorgásban.

Péter az ablakszárny mögül nézte a Tölgyfát. Valahogy magasabbnak gondolta. Hiszen magas volt, senki sem mondhatta alacsonynak, de hány magasabb, szélesebb, dúsabb lombú fa nyüzsgölődött a réten. Meg aztán, amikor megindult a rét közepe felé, bicegett is. Igen, igen. Akárhogy is nézzük: a Tölgyfa bicegett.

– Nahát – suttozta Péter, mint a fűzfakisasszonyok. – Nahát! Egy bicegő tölgyfa. Mit szólsz ehhez, Jankó? (Egy kicsit kiemelte a nyúl fejét a zsebéből. Az ablakpárkányról már rég levette.)

Addigra már a Tölgyfa a rét közepén állott. Körülnézett.

– Jó estét, rokonok! – mondta.

– Jó estét, Tölgyfa! – felelték a fák.

– Bocsánatot kérek a késésért. Messziről jöttem. Talán még a Nagykorútnál is messzebből – nézett a juharok felé. – De veletek szerettem volna megünnepelni ezt a Felicián-éjszakát. A mi házigazdánk, a rokkant cseresznyefa (akit Móknak hívtak általában) és Ata, a város legerősebb akácfája, megérdemlik, hogy az ő réjükön ünnepeljünk. Hát gyere csak ide, Mók! – A cseresznyefa odament, megropogtatták egymás ágait. – És most gyere ide, Ata!

– Megyek – mondta Ata.

A többi fa félreállt, hogy át tudjon ugroni a kerítésen. Ata ugrott. És Ata visszaesett. A fák felszisszentek.

– Mi ez? Hiszen tavaly még játszva átugrotta a kerítést.

– Nem tudom – susogta Ata –, nem tudom, mi ez.

– Újra meg kell próbálni – hömpölygött oda maga a Tölgyfa. – Mi húzunk téged, a kinti bokrok tolnak. Ata ugrott. És Ata visszaesett. Hiába húzták-tolták a többiek. A legerősebb akácfa!

– Megsóztak! – kiáltotta Ata. – Megsóztak!

– Megsózták – susogták a fák –, nagyon megsózták a télen. Bement a gyökereibe az a rengeteg só, hiszen tudjátok. Amit a hó ellen szórnak szét az emberek. Szegény Ata. Olyan lesz, mint Mók.

– Megpróbálom újra – fújhatta-lihegte Ata. – Az előbb már majdnem sikerült. – Hátrált egy kicsit, kifelé a kocsiútra, hogy lendületet vegyen. Útközben belemotyogta a magas neonlámpába (ami most homályosan égett): – csak egy kis szél volna! De elaltattuk a szelet. Csak egyetlen madár volna ébren! De elaltattuk a madarakat. Elég volna nekem egyetlen szélmoccanás, elég volna nekem egyetlen csőracsipentés segítségül, és akkor... akkor már átugranám a kerítést. Át-ugra-nám! – Már futott Ata. Lendült. Emelkedett. Törzse magasba nyúlt, zöld koronája végigsuhant a házfal előtt, közel, egészen közel Péter ablakához. És Péter akkor kinyúlt, maga sem tudta, hogyan, de azért megmarkolta Ata legfelső ágacskáját. Rántott rajta egyet fölfelé. Ata átugrott a kerítésen. Ott állt a többi fa között, boldogan fújtatva, azok meg zúgtak, nyüzsögtek, éljent kiabáltak.

– Éljen! – kiáltotta egy egészen vékony hangozca is. Nagyon hasonlított Jankó hangjára, mintha a nyúl éljenzett volna, de azért a hang Péteré volt. A fák döbbsenten néztek körül. Ki szólt? Ki az az idegen? Honnan? Merről?

Oldd meg a 3. feladatot!

Péter rémülten bújt vissza az ablak mögé, vagyis csak bújt volna, mert akkor jött a zöld lobbanás. Mintha egy hatalmas zöld lángot látott volna felcsapni maga előtt, valami megragadta, már repült a levegőben, a következő pillanatban pedig ott állt a rét közepén.

És körülötte a fák. De milyen más volt ez, innen letről. Látta a hatalmas barna-szürke gyökereket, közöttük földcsomókkal, úgy elbújhatott volna akármelyik gyökérgubancban, mintha óriások szakállába keveredett volna. És feljebb a fatörzsek, milyen nagyok így éjszaka, a lombkoronákat már alig-alig látta.

Összecsapott feje fölött az erdő. Ott állt Péter, rózsaszínű pizsamában, a pizsama zsebében Jankóval, a rózsaszín fülű nyúllal, és a pizsama reszketett. Azért reszketett, mert Jankó reszketett, de még hogy. Péter félt, hogy Jankó sírva fakad.

– Ne sírj, Jankó – suttozta összeszorított foggal –, ne sírj, Jankó.

– Ki vagy te? – hallott egy hangot messze-messze a feje fölött. Fölnézett.

A Tölgyfa állt előtte. Megértette, hogy a Tölgyfa rántotta ki az ablakon, de milyen gyorsan, zöld lobbanás. Hogy csinálta ezt a bicegő Tölgyfa? Válaszolni akart a Tölgyfának, de akkor valaki áttörtetett a fák közt. Ata állt mellette.

– Az én hibám. Bocsássatok meg, rokonok. – Ata még mindig fújtatott az ugrómutatványtól. – Bocsáss meg te is, Tölgyfa. Tudom, el kellett volna altatnom ezt a beteg kisiút is. De ha őt is elaltatom, akkor... akkor most nem lehetnék köztetek. Ez a kisiú, ez emelte meg a legfelső ágacskámat, amikor átugrottam a kerítésen. Ez az igazság.

– Igasszág... igasszág! Asszt mindenki mondhatja – sziszegte egy hang a kerítésen kívül. (Az öntözőcsőé.) – Leszkelődött, az az igazság.

– Mutasd a kezed! – mondta a Tölgyfa. Péter fölemelte a kezét. Akkora volt a keze, mint akármelyik gyereké. De most, az óriás fák között, ahogy ott állt, mindkét karját felnyújtva, valahogy... valahogy olyan kicsinek érezte a kezét.

– Kicsi a keze – mondta Ata gyorsan. – Kicsi. De tudod, Tölgyfa, nekem már csak egészen kicsi kellett ahhoz, hogy ugorjak.

– Igaz – mondta a Tölgyfa. – Láttam. Láttam a fiút is az ablakban. Figyelni szoktam. De azért ha megint fecsegni mersz, Ata, akkor... majd meglátod. Most már a fiút is be kell avatnunk. Leengedheted a kezéd, fiú. És figyelj. Elmondjuk neked, vendégünknek, a kis tenyerű kisfiúnak, hogy miért is vagyunk mi együtt ma éjszaka. Hogy is kezdődött? Volt egy tölgyfa, Felicián.

– Felicián... – zizegték a fák.

– Az első fa, aki járni tudott. Azóta minden évben egyszer összegyűlnek a fák, hogy megmutassák: tudnak járni. Egy tölgyfa vendég a vezetőjük. Úgy hívják ezt: a tölgyfák tánca.

– A tölgyfák tánca – zizegték a fák.

– De nemcsak a tölgyek táncolnak. Sétál, jár, táncol mindenki. Úgy is hívják ezt: Felicián-éjszaka.

– Felicián-éjszaka – zizegték a fák.

– Így tudjátok ezt mindannyian. Igaz?

– Igaz – felelték a fák.

– És mégis tévedtek.

– Tévedünk? – csodálkoztak a fák.

– Mert Felicián nem dőlt ki. Felicián él. Én vagyok Felicián.

– Felicián! – kiáltották a fák.

– Csak ritkán, ritkán tudok eljönni közétek. Bicegek. Túl sokat jártam. Azért hittétek, hogy kidőltém. De most itt vagyok, és örülök, hogy itt vagyok. Mert táncolni... azt én is szeretek.

– Táncoljunk! – kiáltották a fák.

– Kapd föl a gyereket a nyakadba, Ata. Megnézheti a táncot.

– Megnézheti – bólogattak a fák.

– Igasszágtalanság! – sziszegte egy hang a kerítésen kívül. De Péter már ott ült Ata legfelső ágán, és ott látta maga körül, maga alatt a fakoronákat. Látta, hogy kezdenek el hullámszni, hogy kezdenek el tipegni-topogni nagy gyökérlábukon, sőt egy pillanatra, forgás közben, beelátott Rojt bácsi műhelyébe is, látta a kalapfejeket, a félrecsúszott sapkákkal, kalapokkal, hogy bámultak, de hogy bámultak! Pedig ők csak oldalról láthatták, amit Péter a magasból látott, két fekete bérház között ezt a nagy-nagy völgyet és benne a ringó, forgó, hömpölygő lombkoronákat, az egész táncoló erdőt.

– Jankó – susogta Péter Ata lombja közt csücsülve, mintha nagy zöld párnán ringatózna –, Jankó! Most nyisd ki azt a nyúlszemedet! Ez titok. Ezt nem látja senki, csak te meg én és... Rojt bácsinál a kalapfejek.

Mikor másnap Péter felébredt, a saját ágyában persze, a rét éppen olyan volt, mint máskor. A toroka mintha nem fájt volna annyira. Lent autóbusz túlkölt, és igen: Ata, Ata az ablak alatt tele volt akácvirággal.

– Nahát – mondta Péter Jankónak (mint a fűzfakisasszonyok). – Nahát!

Oldd meg a 4. és 5. feladatot!